

УДК 811.161.3'373.46:51:53(075.8)

ББК 81.2Бей-923:22я73

М30

Рэцэнзенты:

кафедра мовазнаўства і лінгвадыдактыкі УА «Беларускі дзяржаўны педагогічны ўніверсітэт імя Максіма Танка»;
прафесар кафедры сучаснай беларускай мовы
Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта,
доктар філалагічных навук *T. P. Рамза*

М30

Маршэўская, В. В.

Беларуская мова. Прафесійная лексіка для матэматыкаў і фізікаў (з электронным дадаткам) : вучэбны дапаможнік / В. В. Маршэўская. – Мінск : РІВШ, 2019. – 228 с.

ISBN 978-985-586-219-3.

Вучэбны дапаможнік змяшчае звесткі аб суадносінах паняццяў «мова» і «соцыум», функцыях мовы, яе паходжанні і асноўных этапах развіцця; лексічны сістэме беларускай літаратурнай мовы, спецыяльнай лексіцы як яе часткі, асаблівасцях словаўтварэння беларускай матэматычнай і фізічнай тэрміналогіі; тынах слоўнікаў, ролі тэрміналагічных слоўнікаў у лексікаграфічнай сістэме беларускай мовы; функцыянаванні беларускай мовы ва ўмовах белінгвізму, паняцці моўнай нормы, відах інтэрферэнцыі; функцыянальных стылях маўлення, асноўных рысах наўковага стылю, яго моўных сродках і жанравай разнастайнасці; асноўных рысах афіцыйна-справавога стылю, яго моўных сродках і відах афіцыйна-справавых тэкстаў; паняцці «культура прафесійнага маўлення» і асноўных камунікатыўных якасцях маўлення, маўленчымістыкай і культуры зносін і інш.

Адрасуецца студэнтам матэматычных і фізічных спецыяльнасцей вышэйшых навучальных установ, выкладчыкам і ўсім, хто цікавіцца мовай наўковага выкладу.

УДК 811.161.3'373.46:51:53(075.8)

ББК 81.2Бей-923:22я73

ISBN 978-985-586-219-3

ISBN 978-985-586-221-6

340095

© Маршэўская В. В., 2019

© Афармленне. ДУА «Рэспубліканскі

«БІЛЕБСКІ ІЗДАВАЙХІ

«БІЛЕБСКІ ІЗДАВАЙХІ

«БІЛЕБСКІ ІЗДАВАЙХІ

«БІЛЕБСКІ ІЗДАВАЙХІ

ЗМЕСТ

ПРАДМОВА	3
ТЭМА 1. БЕЛАРУСКАЯ МОВА І ЯЕ МЕСЦА Ў СІСТЭМЕ АГУЛЬНАЧАЛАВЕЧЫХ І НАЦЫЯНАЛЬНЫХ КАШТОЎНАСЦЕЙ.....	6
1.1. Мова і соцыум	6
1.2. Функцый мовы ў грамадстве.....	10
1.3. Беларуская мова – форма нацыянальной культуры беларусаў	11
1.4. Паходжанне беларускай мовы і асноўныя этапы яе развіцця	13
ТЭМА 2. ЛЕКСІЧНАЯ СІСТЭМА БЕЛАРУСКАЙ ЛІТАРАТУРНАЙ МОВЫ.....	26
2.1. Лексіка беларускай мовы паводле паходжання.....	30
2.2. Лексіка паводле сферы выкарыстання	38
2.3. Лексіка актыўнага і пасіўнага запасу	44
2.4. Лексікографія. Тыпы слоўнікаў	45

ТЭМА 3. ФУНКЦЫЯНАВАННЕ БЕЛАРУСКАЙ МОВЫ ВА ЎМОВАХ БІЛІНГВІЗМУ	54
3.1. Паняцце білінгвізму. Аспекты білінгвізму	54
3.2. Моўная інтэрферэнцыя як вынік білінгвізму. Віды інтэрферэнцыі	58
3.3. Паняцце моўнай нормы.....	62
3.3.1. Фанетычныя, арфаэпічныя, графічныя і арфаграфічныя нормы	62
3.3.2. Словаутваральныя нормы.....	71
3.3.3. Марфалагічныя нормы.....	72
3.3.4. Асаблівасці словазлучэння у беларускай мове	81
ТЭМА 4. ФУНКЦЫЯНАЛЬНЫЯ СТЫЛІ МАЎЛЕННЯ	101
ТЭМА 5. НАВУКОВЫ СТЫЛЬ.....	108
5.1. Асноўныя рысы навуковага стылю	108
5.2. Навуковы тэкст: структура і моўная арганізацыя	126
5.3. Спосабы кампрэсіі навуковага тэксту	143
ТЭМА 6. АФІЦЫЙНА-СПРАВАВЫ СТЫЛЬ.....	173
6.1. Асноўныя рысы афіцыйна-справавога стылю	173
6.2. Моўныя сродкі афіцыйна-справавога стылю	175
6.3. Віды афіцыйна-справавых тэкстаў.....	177
ТЭМА 7. КУЛЬТУРА ПРАФЕСІЙНАГА МАЎЛЕННЯ	200
7.1. Паняцце культуры маўлення.....	200
7.2. Мова і маўленне	204
7.3. Маўленчы службовы этикет. Культура маналагічнага і дыялагічнага маўлення	205
СПІС УМОЎНЫХ СКАРАЧЭННЯЎ.....	219
СПІС РЭКАМЕНДАВАНАЙ ЛІТАРАТУРЫ	221

